

Ivana D. Ivanić
Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za rumunistiku
ivana.ivanic@ff.uns.ac.rs

ORIGINALNI NAUČNI RAD
UDK 811.135.1'243'367.622
DOI: 10.19090/mv.2018.9.201-222

Laura G. Spariosu
Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za rumunistiku
lauraspariosu@gmail.com

Daniel Sorin P. Vintilă
Univerzitet „Tibiskus“ u Temišvaru
daniel_sorin_9@yahoo.com

GREŠKE U UPOTREBI IMENICA, ODREĐENOG I NEODREĐENOG ČLANA NA NIVOIMA A1 I A2 UČENJA RUMUNSKOG JEZIKA KAO STRANOG JEZIKA^{1 2}

APSTRAKT: Predmet rada je analiza i prikaz grešaka u upotrebi imenica, određenog i neodređenog člana, na nivoima A1 i A2 učenja rumunskog jezika kao stranog jezika na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Cilj rada je da utvrdimo koji tip grešaka je najfrekventniji, da li su greške međujezičkog ili unutarjezičkog karaktera i kao i razloge koji su doveli da se određeni tip grešaka javi. Istraživanje je urađeno na osnovu Selinkerovog modela, što je uključivalo: prikupljanje uzorka, prepoznavanje, klasifikacija, kvantifikacija, opisivanje i objašnjavanje. Korpus rada čine završni testovi, kolokvijumi i usmeni delovi ispita. Rezultati istraživanja su pokazali da su greške u upotrebi imenica muškog, ženskog i srednjeg roda najčešće unutarjezičkog karaktera dok su kod određenog i neodređenog člana međujezičkog karaktera. Na nivoima A1 i A2 morfološke greške se ne mogu u potpunosti eliminisati ali se mogu, uz pomoć interaktive nastave, smanjiti u dobroj meri smanjiti.

Ključne reči: greške, rumunski jezik kao strani, imenice, određeni i neodređeni član, nivoi A1 i A2

---

¹ Podaci i rezultati istraživanja preuzeti su iz doktorske disertacije *Fonetska i morfološka analiza grešaka u učenju rumunskog jezika kao stranog jezika* (Janjić 2016).

² Rad je napisan u okviru projekta Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije *Jeziči i kulture u vremenu i prostoru*, broj 178002.

ERRORS IN THE USE OF NOUNS, DEFINITE AND INDEFINITE ARTICLES AT THE A1 AND A2 LEVELS OF LEARNING ROMANIAN AS A FOREIGN LANGUAGE

ABSTRACT: The main aim of the paper is the analysis of errors in the use of nouns, as well as definite and indefinite articles at A1 and A2 levels of learning Romanian as a foreign language at the Faculty of Philosophy in Novi Sad. The goal of the paper is to determine which type of errors is more frequent, interlingual or intralingual, as well as the reasons that led to a certain type of error. The research was based on Selinker's model, which includes: sample collection, recognition, classification, quantification, description and explanation. The corpus consists of final tests, colloquiums and oral exams. The results of the research have shown that the errors in the use of nouns are mostly interlingual in character, while errors in the use of definite and indefinite articles are intralingual in character. Errors in the use of nouns, definite and indefinite articles at the A1 and A2 levels can not be completely eliminated, but can be reduced by using special methods.

Key words: errors, Romanian as a foreign language, nouns, definite and indefinite articles.

1. UVODNE NAPOMENE

Interesovanje za ovu temu nastalo je iz iskustva u nastavi rumunskog jezika kao stranog na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Budući da istraživanja na ovu temu u Srbiji ne postoje, potreba za ovakvim izučavanjem i istraživanjem pokazala se opravdanom. Istraživanja, sprovedena u periodu od 2010. do 2015. godine, daju nam kako praktičan tako i teorijski koncept ove nastavne prakse. Podaci i rezultati istraživanja preuzeti su iz doktorske disertacije *Fonetska i morfološka analiza grešaka u učenju rumunskog jezika kao stranog jezika* (Janjić 2016). Imajući u vidu navedeno, cilj ovog rada je da se uradi prikaz i analiza grešaka, kod imenica muškog, ženskog i srednjeg roda, kao i određenog i neodređenog člana na nivoima A1 i A2 učenja rumunskog jezika kao stranog jezika.

2. TEORIJSKI OKVIR

Multikulturalno okruženje u kom živimo stvara dobre uslove za razvoj i obogaćivanje različitih kulturnih komponenata, prvenstveno putem produktivne interkulturalne komunikacije (Pilipović et al., 2013: 260). Jezik je neophodan za razne vrste komunikacija u ljudskom društvu. Ljudi ga koriste za deljenje ideja, informacija, mišljenja i stavova. Svaki čovek ima svoj sopstveni način govora koji ga razlikuje od drugih osoba, ali treba istaći da je svaki jezik normiran. Bez jezičkih normi, jezik bi se veoma brzo menjao, tako da bi međusobno razumevanje bilo skoro nemoguće (Graur, 2009: 11). Stoga je veoma važno da ljudi znaju što veći broj jezika i da kontinuirano poboljšavaju svoju komunikaciju (Janjić, 2011: 356–357).

Nastava učenja stranih jezika na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu ima dugu tradiciju. Tako se na Filozofskom fakultetu, pored svetskih jezika, uče i oni

manje poznati jezici, koji u Vojvodini pripadaju grupi manjinskih jezika. Poslednjih godina raste broj studenata koji se opredeljuju za učenje manjinskih jezika u Vojvodini i na taj način pomenuti jezici dobijaju status stranih jezika. Na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu se iz te grupe uče sledeći jezici: rumunski, slovački, rusinski i mađarski. Razlozi i motivacija za učenje pomenutih manjinskih – stranih jezika su različiti i variraju od studijskog programa do studijskog programa, od pola do uzrasta.

Vrlo važan segment primenjene lingvistike pripada analizi grešaka, te se čini da je ona postala neophodna pri prevazilaženju nekih pitanja i predlaganju odgovora za različite aspekte (Erdogan, 2005: 262).

Corder se smatra začetnikom analize grešaka. Ona je, tek nakon njegovog članka, pod nazivom *The significance of Learner Errors* (1967), kada je analiza grešaka zamenila kontrastivnu analizu, doživela pravi preokret (Maicusi et al., 1999-2000: 170). Greške su se do tada smatrale „manom“ koju treba eliminisati. Sistematsko analiziranje grešaka koje prave učenici omogućava obeležavanje oblasti koje zahtevaju ponovno učenje (Nzama, 2010: 10). Corder je dokazao da se strategije učenika stranog jezika mogu uvideti kroz analizu njihovih grešaka, koja može biti od pomoći i istraživačima procesa učenja stranog jezika.

Selinker (1992) je istakao dva osnovna doprinosa Corderovog istraživanja učenju stranog jezika. Prvi je da su učeničke greške sistematske, a drugi da one nisu „negativne“ ili „prepreka“, već pozitivan faktor, odraz testiranja hipoteza. U svojoj uticajnoj knjizi *Error Analysis and Interlanguage*, Corder (1981) raspravlja o značaju posmatranja i proučavanja međujezičnog ponašanja učenika, ističući da mi identifikujemo greške tako što poredimo ono što je učenik zapravo rekao sa onim što je trebao da kaže da bi izrazio ono što je imao nameru da izrazi.

Analiza grešaka je korisna za učenje stranog jezika jer otkriva nama – nastavnicima, kreatorima nastavnog plana i piscima udžbenika koje su problematične oblasti. Zahvaljujući rezultatima analize grešaka nastavnici mogu da sastavljaju dopunske zadatke i da posvete više pažnje problematičnim oblastima (Nzama, 2010: 11).

Greške u učenju jezika uključuju sve delove jezika: fonologiju, morfologiju, leksiku i sintaksu. Primer fonološke greške je nesposobnost razlikovanja foneme /p/ i foneme /b/ kod arapskih učenika; npr. *pard* ili *brison*, umesto *bird* i *prison*. Primeri morfološke greške su: *womans*, *sheeps*, i *furnitures* (Touchie, 1986: 77).

Naravno, u procesu učenja i predavanja *ne treba ispravljati sve greške*³ i svakako ne treba to raditi često, budući da to utiče na motivaciju studenata, nastavni proces, ali i na same nastavnike⁴.

³ Primećeno je da ispravke grešaka nisu razvile ili održale motivaciju studenata u svim okolnostima. Kada su učenici primetili izmene i kada su one postale eksplicitan vid povratnih informacija, počele su da daju iste ili slične posledice kao i ostali vidovi povratnih informacija. Izmene su dovele do frustracije, uznemirenosti, nedostatka motivacije ili osećaja izgubljenosti. Ovo se naročito javljalo u situacijama kada su studentima ispravljane neznatne greške. Tada nisu nastavljali razgovor, već jednostavno prihvatili ispravku ili su

Klasifikacija je prema nekim autorima urađena na sledeći način: greške transfera (kao rezultat uticaja maternjeg jezika), unutarjezične (uticaj koji dolazi od ciljnog jezika), razvojne (reflektujuće strategije kojima učenik savladava jezik), međujezičke (usled heterogenosti grupe) (Gafu et al., 2012: 1629). Po mišljenju Duškove (1989) greške se mogu klasifikovati na sledeći način: greške u izgovoru, pravopisne ili greške u spelovanju, gramatičke greške⁵ i greške u vokabularu tzv. leksičke greške.

Najveći broj autora, ipak, smatra da postoje dva glavna izvora grešaka u učenju drugog jezika. Prvi izvor je mešanje maternjeg jezika, dok drugi izvor može biti pripisan međujezičnim i razvojnim faktorima (Touchie, 1986: 75). Uzimajući u obzir uticaj jezika, pravimo razliku između međujezičnih i unutarjezičnih grešaka (Rimrott and Heift, 2005: 21), te Lott (1983) koristi oznaku međujezičko/unutarjezičko za ove vrste grešaka da označi sve tipove grešaka mešanja (Gafu et al., 2012: 1629).

Corder (1974)⁶ je predložio sledeće korake pri analizi grešaka:

1. Prikupljanje uzorka,
2. Identifikacija grešaka,
3. Opisivanje grešaka,
4. Obrazloženje grešaka i
5. Evaluacija grešaka.

---

odustali od konverzacije. Iz reakcija koje su dali učenici može se zaključiti da ispravke ne razvijaju želju za učenjem jer im ispravke, prema njihovim rečima, ne pružaju šansu da uvide gde su pogrešili. Kada se susretnu sa ispravkama bez ikakvog daljeg objašnjenja, studenti se, prema njihovim rečima, osećaju poraženo i izgubljeno, što na kraju rezultira manjkom želje za komunikacijom i nekada visokim nivoom uznemirenosti. Imali su, takođe, i osećaj da nisu u stanju da sami zakluče kako bi mogli ispraviti greške, iz čega zaključujemo da izmene ne dozvoljavaju studentima da imaju kontrolu nad jezikom (Kayi, 2010: 37).

⁴ Istraživanje sprovedeno među nastavnicima (iskusni i neiskusni, maternji i nematernji govornici, tradicionalni i progresivni, zaposleni u javnim i privatnim školama) na jedan određen način je želelo da isprovocira grupu nastavnika jezika, da ispita njihov stav prema ispravljanju grešaka. Jednostavna primedba: „Veliki deo nastavnika verovatno previše ispravlja svoje učenike“ lako isprovocira agresivnost, bes i mnoge druge nekorisne reakcije. Pitanje o stavu nastavnika prema greškama i ispravljanju je verovatno najvažniji problem u razvoju profesije nastavnika jezika. Vrste aktivnosti koje nastavnik ohrabruje u razredu i vrste koje nastavnik izbegava ili smanjuje uslovljene su nastavnikovim pogledom na ulogu omaški i ispravljanje u učenju (de Jesus dos Reis Brito, 2006: 12).

⁵ Misli se na morfološke i sintaksičke greške, koje se mogu klasifikovati prema strukturama koje se koriste nepravilno.

⁶ Mnoge studije ne uključuju evaluaciju grešaka, budući da je istraživači doživljavaju kao posebnu istraživačku metodu.

Selinker (1992) dopunjuje model sledećim koracima: skupljanje uzoraka (podataka) za analizu, prepoznavanje grešaka, klasifikacija grešaka, kvantifikovanje grešaka, opisivanje i objašnjenje izvora grešaka (analiza izvora) i ispravljenje grešaka.

Corder (1973) je uradio i klasifikaciju grešaka, rasporedivši ih u četiri kategorije: izostavljanje obaveznog dela, dodavanje nepotrebnog ili nepravilnog elementa, izbor pogrešnog elementa i pogrešan redosled. Međutim, sam autor smatra da ova klasifikacija nije dovoljna da opiše greške koje se javljaju pri učenju stranog jezika, kao i da je potrebno njeno proširenje. S druge strane, Ellis (1994) tvrdi da je klasifikacija grešaka od pomoći pri dijagnozi učeničkih problema u učenju u bilo kojoj fazi njihovog razvoja i da pratimo kako se promene u obrascima grešaka dešavaju kroz vreme.

3. GREŠKE U UPOTREBI IMENICA

Morfološka struktura i problematika rumunske morfologije se ne razlikuju mnogo od srpske (Tomici, 2006: 1354). Poznavanje strukture i gramatike maternjeg jezika, u ovom slučaju, može pomoći u određenoj meri pri učenju rumunskog jezika. Međutim, nemaju svi studeti isto jezičko predznanje što se tiče poznavanja maternjeg jezika. Grupe su mešovite i dok se studenti filoloških profila svakodnevno susreću sa gramatičkim pojmovima, studenti nefiloloških usmerenja imaju jezik po izboru svega dva puta nedeljno. Ovo je, čini se, jedan od većih i značajnijih problema sa kojima se profesor susreće u toku nastave.

Da bi se gramatičke kategorije i vrste reči što bolje savladale, studentima se na početku godine predstavlja tabela koja im može koristiti kao vodič u toku školske godine. Tabela (v. Tabelu br. 1) je na srpskom i rumunskom jeziku i pokazala se kao dobar “podsetnik”.

Gramatičke kategorije i vrste reči u rumunskom jeziku / Categorii gramaticale	
Rod	muški, ženski, srednji
Broj	jednina i množina
Padež	nominativ, genitiv, dativ, akuzativ, vokativ
Lice	jednina: prvo, drugo, treće množina: prvo, drugo, treće
Poređenje	pozitiv, komparativ, superlative
Lični način	indikativ, konjunktiv, kondicional, prezumtiv, imperativ
Bezlični način	infinitiv, particip, gerund, supin
Vreme	Sadašnje
	prošlo: imperfekat, perfekat, prošlo vreme, aorist, pluskvamperfekat
	buduće: buduće I, buduće II, predbuduće
Vrste reči	promenljive: imenice, zamenice, pridevi, brojevi
	nepromenljive: prilozi, predlozi, veznici, uzvici

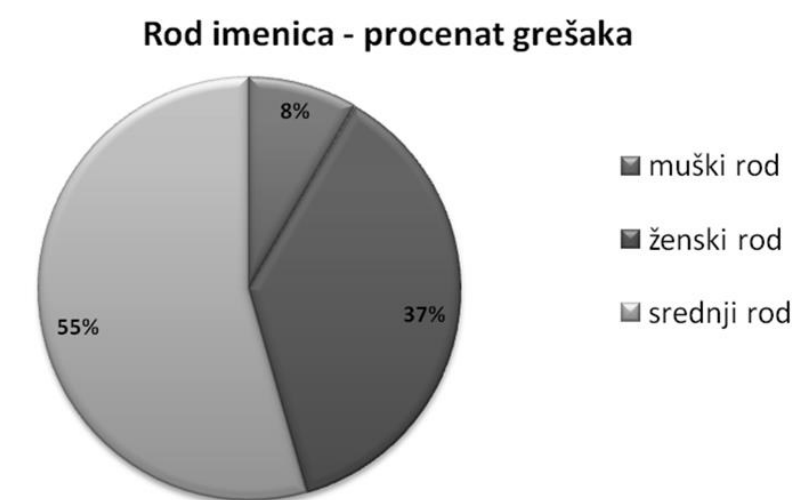
Tabela br. 1: Gramatičke kategorije i vrste reči u rumunskom jeziku

Greške u upotrebi imenica su vrlo česte prilikom učenja rumunskog jezika. Pored fonetskih alternacija suglasnika i samoglasnika o kojima je već bilo reči, uzrok grešaka su: rod imenica koji u nekim slučajevima odstupa od srpskog jezika i upotreba neodređenog i određenog člana, što je svakako novina u odnosu na srpski jezik.

Rod imenica

Rumunski jezik ima, po tradicionalnom opisu, muški, ženski i srednji rod. Imenice imaju deklinaciju, dele se na vlastite i zajedničke. Određivanje roda imenice ostvaruje se uz pomoć njenih nastavaka. Pridevi, pokazne i prisvojne zamenice zaista imaju različite forme kada se slažu u rodu, broju i padežu sa imenicama muškog i ženskog roda (Doca, 1999: 67). U školskoj praksi se rod imenica određuje uz pomoć brojeva jedan i dva, koji imaju različite oblike, u zavisnosti od roda imenice uz koju stoje. Na primer un student, o studenta u jednini i doi⁷ studenți, două studente u množini. Imenice koje imaju jedan oblik za muški i ženski rod nazivaju se „epicene” od latinskog naziva *epicoenus* u značenju „imati zajedničko”.

Greške u rodu imenica nisu tako česte u odnosu na ostale gramatičke kategorije. Ukupno je zabeležen 191 primer (v. Grafikon br. 1) – odnose se najčešće na pogrešnu upotrebu množine i odstupanja u rodu. Najveći broj grešaka (104) javlja se kod imenica srednjeg roda, zatim kod imenica ženskog roda (71), dok je kod imenica muškog roda zabeleženo 16 grešaka.

Grafikon br.1: Rod imenica – procenat grešaka

⁷ Upotrebom zamenica *unu* i *doi* bavio se Gruîă, 2006.

Muški rod

Imenice muškog roda se koriste „za označavanje lica muškog roda kao nazivi predmeta i pojava uz koje mogu doći brojevi *un* u jednini i *doi* u množini” (Tomici, 2005: 1359; Matea, 2008: 78) i mogu obuhvatati semantičke kategorije predstavljene u Tabeli br. 2⁸.

Semantičke kategorije muškog roda	Primer
imena bića muškog roda	bărbat, lup
imena meseci	ianuarie, februarie, decembrie
nazivi zanimanja muških lica	agricultor, profesor, dascăl
muška vlastita imena	Ion, Aurel, Simeon
nazivi drveća i voćaka	brad, nuc, cireș
nazivi nekih biljaka (povrće, cveće i industrijsko bilje)	morcov, trandafir, in
nazivi slova rumunske azbuke	a, b, s, t
nazivi cifara ⁹	unu, doi, trei, unsprezece
neki nazivi predmeta	sac, nature
nazivi muzičkih nota	do, re, mi, fa
nazivi moneta	leu, dolar, euro

Tabela br.2: Semantičke kategorije muškog roda

Imenice muškog roda se u najvećem broju slučajeva u jednini završavaju na konsonant, ali se određeni broj imenica može završavati i na vokale *i*, *o*, *ă*, *u*. U množini se završavaju na *i*. Očekivalo se da će se greške pojaviti kod imenica koje se završavaju na pomenute vokale, ali se to javlja samo u jednom primeru. Pogrešna upotreba imenica muškog roda (v. Tabelu br. 3) zabeležena je samo u množini i to kod četiri primera. Ukupan broj zabeleženih grešaka je 16.

Greške u rodu kod imenica muškog roda	
Pravilno	Pogrešno
pantof sg. pantofi pl.	pantofe
fotografie sg. fotografii pl.	fotografiee
munte sg. munți	Muntee
tată sg. tați pl.	Tate
cal - sg. cai - pl.	Cali

Tabela br.3: Greške u rodu imenica muškog roda

Pomenuti primeri u Tabeli br. 3 pokazuju da su pod uticajem srpskog jezika imenice muškog roda dobile nastavke za ženski rod. Najviše grešaka javlja se kod imenice *pantof sg. pantofi pl.*, čak 7 od ukupno 16 zabeleženih. Pomenutu

⁸ Tabela urađena prema Tomić, 2005: 1359, uz dopunu.

⁹ Osim sută, mie koje su ženskog roda i milion, miliard koje su srednjeg roda.

imenicu studenti prevode kao *patofne* umesto *cipele* i verovatno tom analogijom daju nastavak *-e* umesto *-i*. Zatim se 4 greške javljaju kod imenice *tată, tați*, gde su studenti posmatrali ovu imenicu kao u srpskom jeziku i dodali nastavak *-e* umesto *-u*. Ovde možemo govoriti o međujezičkim greškama. Kod imenica *fotografie sg. fotografii pl., munte, munți* zabeležena su po tri primera gde su studenti dodali još jedan vokal *e* na oblik jednine, te je zabeležen primer *munttee* umesto *munți*, odnosno *fotografiee* umesto *fotografii*. Studenti su kod ovih imenica primenjivali pravila građenja ženskog roda budući da se završavaju vokalom. Na razlog javljanja udvojenih vokala *ii* uticale su same imenice muškog roda, jer se kod određenog člana množine imenica muškog roda javljaju primeri gde se na tvorbenu osnovu dodaju sufiksi, tj. pomenuti udvojeni vokali *ii*, gde prvo *i* označava množinu, a drugo *i* određeni član. Ovi udvojeni vokali se izgovaraju kao jedno dugo *i*. Studenti su, verovatno, povučeni ovim pravilom dodali i pogrešan sufiks *e* umesto *i* kod naznačenih imenica iako su muškog roda, te se javljaju pomenute greške *munttee i fotografiee* i udvojeni vokali *ee*. Kod ovih primera reč je o greškama unutarjezičkog karaktera.

Ženski rod

Imenice ženskog roda „služe za označavanje lica ženskog (prirodnog) roda kao nazivi predmeta i pojava uz koje mogu doći brojevi *o*, u jednini, i *două* u množini” o basmă, două basmale (Tomici, 2005: 1359) i mogu obuhvatati semantičke kategorije predstavljene u Tabeli br. 4¹⁰.

Semantičke kategorije ženskog roda	Primer
imena bića ženskog roda	soră, româncă
nazivi nekih predmeta	masă, carte
nazivi voća (samo ploda)	banană, caisă
većina naziva cveća i povrća	lalea, ceapă
dani u nedelji	lun, marți, miercuri
delovi dana	dimineață, seară
godišnja doba	iarnă, primăvară
geografski nazivi	Serbia, Europa, România
apstraktne pojave	frică, pace, vitejie
glagolske imenice	citire, vorbire, durere
nazivi zanimanja ženskih lica	profesoară, soră, asistentă
nazivi grana nauka	fonetică, lingvistică, matematică

Tabela br.4: Semantičke kategorije ženskog roda

¹⁰ Tabela urađena prema Tomić, 2005: 1359, uz dopunu.

Imenice ženskog roda se uvek završavaju na vokale: *ă* - elevă, *e* - carte, *ea* - cafea, *ă*- basmă, *i* - zi. Kod imenica koje se završavaju na *ă*, nisu zabeležene greške, budući da se nastavak za jedninu zamenjuje nastavkom *-e* za množinu, što je identično građenju množine u srpskom jeziku. Kod ostalih vokala zabeležena je 71 greška, koja se javila zbog uticaja srednjeg i muškog roda. U Tabeli br. 5. dati su zabeleženi primeri.

Greške u rodu kod imenica ženskog roda	
Pravilno	Pogrešno
stradă sg. - străzi pl.	strade pl.
carte sg. - cărți pl.	cartee pl.
familie sg. - familii	familiee pl.
sală sg. - săli pl.	sale pl.
iarbă sg. - ierburi pl.	ierbe pl.
scolă sg. - școli pl.	școle pl.
parte sg. - părți pl.	partee pl.
familie sg. - familii pl.	familiee pl.
patrie sg. - patrii	patree pl.
cafea sg. - cafele pl.	cafe pl.
sarma sg. - sarmale pl.	sarme pl.
basma sg. - basmale pl.	basme pl.
sora sg. - surori pl.	sore pl.
treabă sg. - treburi pl.	trebe pl.

Tabela br.5: Greške u rodu imenica ženskog roda

Prvi tip grešaka javlja se kod pogrešne upotrebe imenica ženskog roda i zabeleženi primeri pokazuju da se greške javljaju kod onih imenica koje odstupaju od pravila za građenje množine imenica ženskog roda. Kod imenica ženskog roda koje se u jednini završavaju na *ă*: *stradă sg. - străzi pl.*; *sală sg. - săli pl.*; *scolă sg. - școli pl.*; *parte sg. - părți pl.*, množina se formira dodavanjem finalnog nastavka *i* kao karakterističnog nastavka za imenice muškog roda množine. Zabeležene greške pokazuju da su naši studenti formirali množinu ženskog roda kod ovih imenica dodavanjem nastavka *e* za ženski rod množine, posmatrajući ih kao imenice iz opšteg fonda za koje generalno važi pomenuto pravilo, što je i zabeleženo kod primera *sale*, *strade*, *școle*.

Drugi tip grešaka javlja se kod imenica koje se završavaju u jednini na vokal *e*: *parte*, *carte*, *familie*, *patrie* – množina se formira gubljenjem nastavka *e* i dodavanjem nastavka za imenice muškog roda *i*. Kod ovih primera zabeleženo je da studenti na oblik jednine ženskog roda, iako se imenica završava na vokal *e*, dodaju još jedan vokal, te dobijamo udvojeno, dugo *e*, kod primera *patree*, *partee*, *cartee*. Opisane greške su unutarjezičkog karaktera i nastale su pod uticajem određenog člana množine kod imenica muškog roda, gde nalazimo udvojene vokale, tj. dugo *i*.

Treći tip grešaka javlja se kod imenica ženskog roda koje u množini, po pravilu, dobijaju nastavke za srednji rod *uri*, *iarbă* sg. - *ierburi* pl., *sora* sg. - *surori* pl., *treabă* sg. - *treburi* pl. Ove imenice ženskog roda u tvorbi nisu dobile nastavak *-uri*, već nastavak za imenice ženskog roda *-e*, što nam zabeleženi primeri i pokazuju *sore*, *iarbe*, *trebe*. Greške ovog tipa mogu se smatrati unutarjezičkim, jer je pravilo ženskog roda množine uticalo da studenti izuzetke posmatraju kao pravilne imenice.

Četvrti tip grešaka javlja se kod imenica turskog porekla; *cafea* sg. - *cafele* pl., *sarma* sg. - *sarmale* pl. i *basma* sg. - *basmale* pl. koje obično imaju akcentat na poslednjem slogu. Kod pomenutih primera, množina se formira dodavanjem sufiksa *le* na pun oblik jednine imenice, dok je kod primera koji su zabeleženi u testovima naših studenata množina formirana dodavanjem nastavka *e* za ženski rod množine na gramatičku osnovu: *cafe*, *sarme*, *basme*.

U sastavima se ponekad samo iz konteksta moglo tačno utvrditi o kojoj imenici je reč, budući da su pojedini oblici u dobroj meri izgubili sličnost sa originalom.

Srednji rod

Srednji rod, ne postoji u posebnom obliku u rumunskom jeziku, već pozajmljuje jedninu od imenica muškog roda, a množinu od imenica ženskog roda (Doca, 1999: 67). Ovo pravilo se u rumunskom jeziku primenjuje bez izuzetaka i stvara dosta problema studentima u toku učenja rumunskog jezika. Ukupan broj grešaka zabeleženih kod imenica srednjeg roda je 104 i one se javljaju baš zbog nastavaka (v. Tabelu br. 6).

Prema pravilu imenice srednjeg roda se u jednini ponašaju kao imenice muškog roda, a u množini kao imenice ženskog roda. Međutim, na zabeležene greške kod imenica srednjeg roda u rumunskom jeziku uticala je leksika muškog roda iz srpskog jezika. Zabeležene imenice imaju slične oblike u srpskom jeziku, ali prvenstveno internacionalni karakter jer mnoge reči pripadaju raznim jezicima. Tako je kod primera *autobuz*, *frigider*, *semestar* kod formiranja množine dodat nastavak za muški rod *-i*, umesto nastavka *-e*, te su dobijeni primeri *autobuzi* ili *autobusi*, *frigideri*, *semestri*. Greške ovog tipa spadaju u međujezičke.

Kod sledećeg tipa grešaka, beležimo dodavanje vokala *e* na pun oblik imenice u jednini, npr. *nume*, *prenume*, te se javljaju udvojeni vokali ili dugo *e*, kod primera *numee*, *prenumee*. Pomenute imenice srednjeg roda imaju isti oblik i u jednini i u množini.

Poslednji tip grešaka javlja se kod imenica srednjeg roda koje se u jednini završavaju na vokal *i*, te prilikom formiranja množine dobijaju sufiks *uri*. Kod ovih imenica naši studenti množinu srednjeg roda formiraju dodavanjem još jednog vokala *i*, te beležimo udvojeni vokal ili dugo *ii*. Na ovakvu derivaciju utiču imenice muškog roda određenog člana kod kojih isto možemo naći udvojene

vokale *ii*, označavajući množinu i određeni član. Greške ovog tipa spadaju u unutarjezičke.

Greške u rodu kod imenica srednjeg roda	
Pravilno	Pogrešno
autobuz, autobuze	autobuzi autobusi
tramvai, tramvaie	tramvaii
teatru, teatre	teatri
meci, meciuri	mecii
taxi, taxiuri	taxi
nume, nume	numee
prenume, prenume	prenumee
oraş, oraşe	oraşi
frigider, frigidere	frigideri
dicţionar, dicţionare	dicţionari
semestar, semestre	semestari

Tabela br.6: Greške u rodu kod imenica srednjeg roda

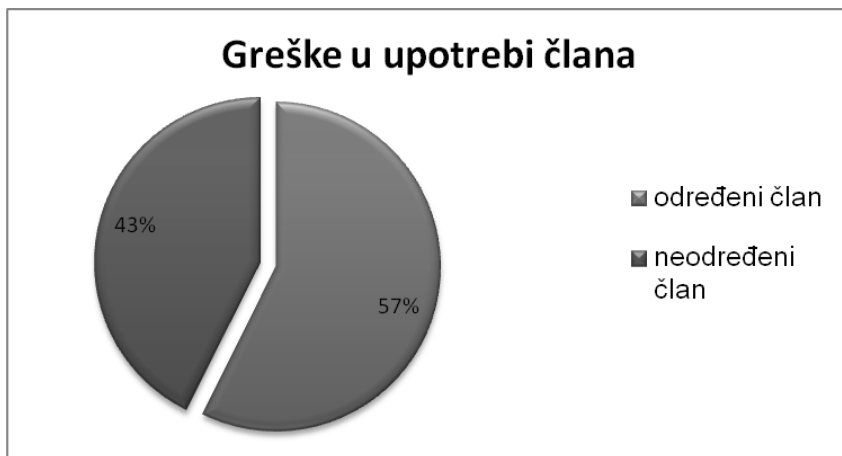
4. GREŠKE U UPOTREBI ČLANA

Član je jedna od glavnih razlika između rumunskog i srpskog jezika. Budući da u srpskom jeziku član kao kategorija ne postoji, studenti vrlo često izostavljaju član *i/ili* ga pogrešno upotrebljavaju. Rumunski jezik ima sledeće vrste članova (v. Tabelu br. 7):

Ukupno je zabeleženo 197 grešaka (v. Grafikon br. 2), od toga 113 primera pripada određenom članu, a 84 primera neodređenom članu. Važno je napomenuti da rumunski jezik ima posebne oblike člana za imenice muškog i ženskog roda, dok se imenice srednjeg roda u jednini ponašaju, tj. imaju član kao imenice muškog roda, a u množini kao imenice ženskog roda.

Član u rumunskom jeziku		
Neodređeni		proklitički
	pravi određeni član	enklitički
Određeni	posesivni član	proklitički
	demonstrativni član	proklitički

Tabela br.7: Član u rumunskom jeziku

Grafikon br. 2: Greške u upotrebi člana

Neodređeni član

Neodređeni član ili proklitički (24) se odnosi na „nekoga ili nešto opšte, neopredeljeno, neustanovljeno, nedokazano u u smislu *neko* ili *nešto*” (Tomici, 2006: 1355). Neodređeni član može imati oblike (v. Tabelu br. 8) koji su omonimi sa kardinalnim brojevima i neodređenim zameničkim pridevom (Nițulescu, 1996: 24).

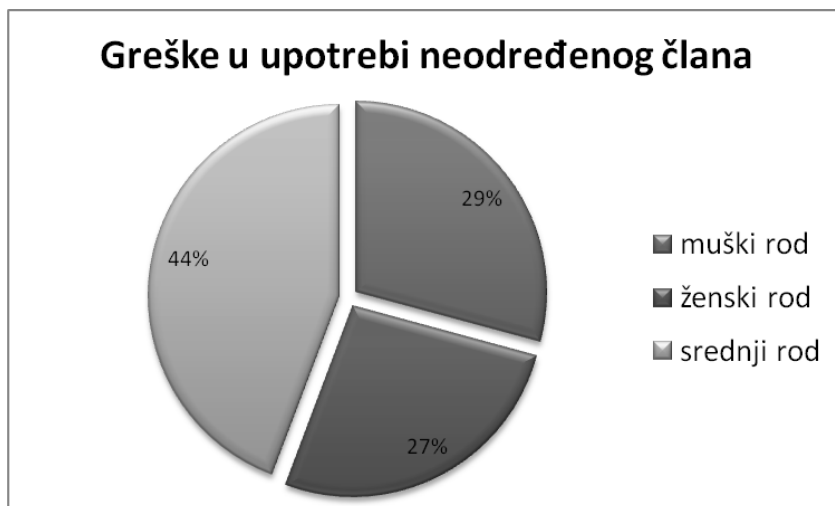
Zabeleženo je da se javljaju tri vrste grešaka kada je neodređeni član u pitanju:

- a) izostavljanje neodređenog člana,
- b) dodavanje pogrešnog člana i
- c) dodavanje neodređenog i određenog člana.

	Oblici neodređenog člana		
	jednina	množina	primer
muški rod	un	niște	un profesor niște profesori
ženski rod	o	niște	o tablă niște table
srednji rod	un	niște	un uragan niște uragane

Tabela br.8: Oblici neodređenog člana

Ukupan broj zabeleženih grešaka je 84 (v. Grafikon br. 3), od toga 24 zabeležena greška pripada muškom rodu, 23 primera pripada imenicama srednjeg roda, dok 37 zabeleženih primera pripada imenicama ženskog roda.

Grafikon br. 3: Greške u upotrebi neodređenog člana

Greške kod izostavljanja neodređenog člana se mogu podvesti pod uticaj srpskog jezika, budući da u srpskom jeziku ova kategorija ne postoji. Studenti češće greše tako što izostave član nego u samoj upotrebi člana. Najčešće se ove greške javljaju kod usmenih vežbi, sastavljanja rečenica i pisanja sastava ili kratkih tekstova. Prikupljene greške prikazane su u Tabeli br. 9.

Greške u izostavljanju neodređenog člana	
Pravilno	Pogrešno
Eu întreb <i>un</i> polițist.	Eu întreb polițist.
El vede <i>niște</i> studenți.	El vede studenți.
La facultate este <i>un</i> student.	La facultate este student.
Aici este <i>o</i> profesoară.	Aici este profesoară.
În clasă sunt <i>niște</i> fete.	În clasă sunt fete.
În magazin este <i>o</i> studentă.	În magazin este studentă.
Am un prieten bun.	Am prieten bun.
Aștept un pachet care vine prin Poșta Română.	Aștept pachet care vine prin Poșta Română.

Tabela br.9: Greške u izostavljanju neodređenog člana

Greške se javljaju jer studenti nemaju naviku dodavanja kako određenog tako i neodređenog člana. Oni se najčešće trude da ispune ostale uslove da bi rečenica bila ispravna, dok izostavljanje neodređenog člana u najvećem broju slučajeva ne smatraju greškom. Greške se podjednako javljaju kod imenica muškog, ženskog i srednjeg roda.

S druge strane, nemaju sve rumunske imenice pravilnu promenu, te kod nekih imenica muškog, ženskog i srednjeg roda imamo odstupanja. Određeni broj

ovih imenica sa izuzecima se posebno obrađuje na času, ali se greške ponovo javljaju zbog nedovoljnog poznavanja roda imenica. U Tabeli br. 10 predstavljene su greške u upotrebi neodređenog člana muškog/srednjeg roda jednine.

Greške u upotrebi neodređenog člana muškog/srednjeg roda jednine	
Pravilno	Pogrešno
un copil	un copii o copii
un coleg	un colegi
un muzeu	o muzeu
un hotel	uno hotel
un creion	un creioane uno creion o creioane
un elev	o elev

Tabela br.10: Greške u upotrebi neodređenog člana muškog/srednjeg roda jednine

Primeri u Tabeli br. 10 pokazuju da studenti uz neodređeni član jednine koriste imenice u množini *un copii* umesto *un copil*, *un creioane* umesto *un creion*, kao i da neodređeni član za imenice muškog i srednjeg roda zamenjuju neodređenim članom za imenice ženskog roda *o elev*, *o muzeu* umesto *un elev*, *un muzeu*. Zabeleženo je, takođe, nekoliko primera upotrebe neodređenog člana srednjeg roda iz italijanskog jezika, *uno hotel* umesto *un hotel*, kao i *uno momento* umesto *un moment*. U grupama su često studenti koji su pre rumunskog jezika učili neki drugi romanski jezik, te dolazi do zamene prilikom rada na času.

Kod neodređenog člana jednine ženskog roda, javljaju se greške nastale pod uticajem italijanskog i francuskog jezika. Umesto neodređenog člana *o* za ženski rod jednine, npr. *o fată* studenti su navodili članove *una* i *une* (v. Tabelu br. 11).

Premda neodređeni član množine ima isti oblik za muški i ženski rod, zabeležene greške pokazuju da dolazi prvenstveno do pogrešnog formiranja množine, a zatim i do stvaranja nove forme neodređenog člana. Tako se umesto *niște* javljaju forme *niștes* i *niști* (v. Tabelu br. 12).

Greške pokazuju da su studenti pribegli promeni nastavka neodređenog člana množine *niște* u *niști* kod imenica muškog roda, npr. *niști profesori* ili *niști studenți*, smatrajući verovatno da je oblik *niște* za ženski rod množine, budući da se završava na vokal *e*, što je i nastavak za imenice ženskog roda množine. Ove greške imaju unutarjezički karakter. Javljaju se zatim i primeri dodavanja nastavka *s* na član množine, koji verovatno potiče iz engleskog jezika, kojim se takođe označava množina, te se javljaju primeri *niștes parci* i *niștes autobuze*. Kod ovih grešaka, imajući u vidu uticaj engleskog jezika, možemo reći da su međujezičke.

Greške u upotrebi neodređenog člana ženskog roda jednine	
Pravilno	Pogrešno
o familie	una familia

o carte	una carta une carte
o cameră	una camera
o stradă	una stradă
o casă	una casă una cază
o soră	una soră
o firmă	una firma

Tabela br.11: Greške u upotrebi neodređenog člana ženskog roda jednine

Greške u upotrebi neodređenog člana množine	
Pravilno	Pogrešno
niște mese	niște masa
niște pixuri	niște pixe
niște cărți	niște cartele niște carte
niște timbre	niște timbri
niște străzi	niște stradă
niște parcuri	niștes parci
niște autobuze	niștes autobuze
niște profesori	niști profesori
niște studenți	niști studenți
niște copii	niști copii

Tabela br.12: Greške u upotrebi neodređenog člana množine

Određeni član

Određeni član u rumunskom jeziku označava nešto poznato, određeno i dokazano i „dodaje se samo kad se jedna ili više osobina želi istaći” (Tomici, 2006: 1355). Član u rumunskom jeziku, za razliku od ostalih romanskih jezika, stoji na kraju imenice i naslanja se na nju (Lučijan, 2003: 13) i on je enklitiki¹¹ (Brâncuș and Saramandu, 1998: 24). Postoje opšta pravila kada je korišćenje određenog člana obavezno i kada je zabranjeno (Platon et al., 2012: 88).

Obavezno korišćenje određenog člana beleži se kod:

- subjekta u rečenici*: Studenții sunt la cantină
- amândoi, amândouă + imenica*: Amândouă colegel**e** beau ceai.
- tot, toată, toți, toate + substantiv*: Mănânc ceva tot timp**ul**.
- verbul i-a plăcea + imenica*: Îmi place înghețat**a**.

¹¹ Postoji i proklitiki oblik *lui* koji se koristi za lična imena – lui Mirko (Mirku).

- e. *cu + prevozna sredstva i predmeti uopšte*: Călătorim cu trenul. Măncăm supă cu lingura.

S druge strane, zabranjeno je korišćenje člana kod sledećih kategorija:

- a. *mult, multă, mulți, multe + imenica*: Este mult **lapte** în frigider
b. *puțin, puțină, puțini, puține + imenica*: Beau puțină **apă** dimineața.
c. *cât, câtă, câți, câte + imenica*: **Câtă pâine** cumperi în fiecare zi?
d. *broj + imenica*: Doi **litri** de lapte, vă rog!
e. *fiecare + imenica*: fiecare **client** cumpără ceva.
f. *predlog + imenica*: Este bere în **frigider**.

Ukupan broj zabeleženih grešaka kod određenog člana je 113 (v. Grafikon br. 6) i kao što je očekivano najviše se grešaka javlja u u srednjem rodu (50), zatim u ženskom (33) i u muškom (30).

Grafiikon br.4: Statistički prikaz grešaka u upotrebi određenog člana kod imenica muškog, ženskog i srednjeg roda

Osnovni oblici za građenje određenog člana muškog roda (v. Tabelu br. 13) ne predstavljaju problem u učenju rumunskog jezika, budući da se nastavci u ovom slučaju dodaju na imenicu.

Oblik određenog člana muškog roda jednine i množine gradi se dodavanjem nastavka *ul* na imenicu koja se završava na konsonant, student+ul→studentul. S druge strane, postoje odstupanja, te se pojedine imenice muškog roda mogu završavati i na vokale *i*: piso+i+ul→piso+i+ul, *o*: picolo+i+ul→picolo+i+ul, *ă*: tată+i+ul→tată+i+ul, *u*: bou+i+ul→bou+i+ul. Množina muškog roda određenog člana gradi se dodavanjem vokala *i* na pun oblik imenice muškog roda neodređenog člana, studenți+i→studenți+i.

Vrlo mali broj imenica muškog roda odstupa od pravila građenja određenog člana navedenog u Tabeli br.13. Pored dodavanja člana, primetne su i greške zbog fonetskih alternacija. Pogrešna upotreba određenog člana muškog roda (v. Tabelu br. 14), odnosi se samo na odstupanja, tj. nepravilne imenice muškog roda.

Građenje određenog člana muškog roda jednine i množine		
Broj	Odrednica iz rečnika	Imenica + određeni član
jednina	profesor	profesor + ul
	băiat	băiat + ul
	student	student + ul
množina	profesori	profesori + i
	băieți	băieți + i
	studenți	studenți

Tabela br.13: Osnovni oblik određenog člana muškog roda

Greške u upotrebi određenog člana kod imenica muškog roda		
	Pravilno	Pogrešno
	tații	tatele
	munții	muntele
	Câinii	câinele
	șoriceii	șoricelele
	Metrii	metrile
	Papii	papele

Tabela br.14: Pogrešna upotreba – greške u upotrebi određenog člana muškog roda jednine

Kod zabeleženih grešaka primetno je da studenti imenice muškog roda posmatraju kao imenice ženskog roda, te na taj način formiraju i množinu npr. *tată-tate* i dodaju određeni član ženskog roda za množinu *le*, što se iz zabeležene greške *tatele* može i videti. I kod ostalih grešaka *muntele*, *câinele*, *metrile*, *papele* beležimo isti tip grešaka. Na ove greške uticalo je to što se u jednini završavaju na vokal. Studenti su ih posmatrali kao imenice ženskog roda, jer je ovo jedna od glavnih karakteristika imenica ženskog roda. Opisane greške su unutarjezičkog karaktera.

Osnovni oblici za građenje određenog člana ženskog roda (v. Tabelu br. 15) ne predstavljaju problem u učenju rumunskog jezika, jer se kao i kod muškog roda nastavci dodaju na imenicu.

Oblik određenog člana ženskog roda jednine i množine gradi se dodavanjem nastavka *a* na gramatičku osnovu, student+a→ studenta. Množina ženskog roda određenog člana gradi se dodavanjem sufiksa *le* na pun oblik imenice ženskog roda neodređenog člana, studente+le→studentele.

Građenje određenog člana ženskog roda jednine i množine		
Broj	Odrednica iz rečnika	Imenica + određeni član
jednina	profesoară	profesoara
	fată	fata

	studentă	studenta
	profesoare	profesoarele
množina	fete	fetele
	studente	studentele

Tabela br.15: Građenje određenog člana ženskog roda jednine i množine

Određeni broj imenica ženskog roda odstupa od pravila navedenog u Tabeli br. 15. da se množina formira dodavanjem nastavka *e*, i samim tim ovo utiče na greške u određenom članu množine ženskog roda. Pored dodavanja člana, primetne su i greške zbog fonetskih alternacija. Pogrešna upotreba određenog člana ženskog roda predstavljena je u Tabeli br. 16. i zabeležena je kod 33 primera.

Greške u upotrebi određenog člana kod imenica ženskog roda	
Pravilno	Pogrešno
iernile	iernii
greşelile	greşelii
şcolile	şcolii
pungile	pungii
zilele	zii
pijamalele	pijamele
sarmalele	sarmele
cărnurile	carnele
vinerile	vinerii
lunile	lunii
amenzile	amenzii

Tabela br.16: Greške u upotrebi određenog člana ženskog roda

Kod grešaka u upotrebi određenog člana množine ženskog roda primetno je da su studenti kod onih imenica koje u množini dobijaju nastavak *-i* a, ne *-e*, određeni član dodavali u skladu sa nastavkom. Tako su kod imenice şcoală, pravilno formirali množinu, dodali nastavak *-i* i dobili leksemu şcoli. Primetno je da su i izvršene fonetske alternacije. Međutim, zabeležena je greška kod nastavka za određeni član, gde su imenicu posmatrali kao da je muškog roda i dodali još jedno *i*, te su se pojavili udvojeni vokali ili dugo *i*, primer: şcolii. Kod pomenute lekseme, budući da pripada ženskom rodu, potrebno je bilo dodati sufiks *le* za formiranje pravilnog oblika şcolile. Isti tip grešaka pojavljuje se kod leksema iernile, pungile, zilele, vinerile, lunile, amenzile, gde je zabeležen pogrešan nastavak *-i* kao determinator za određeni član množine umesto sufiksa *le*: iernii, greşelii, pungii, zii, vinerii, lunii, amenzii. Pogrešna tvorba imenica i dodavanje udvojenog vokala *ii* dovela je do toga da su na ovaj način dobile oblik u genitivu-dativu jednine kod imenica ženskog roda.

Sledeći tip grešaka zabeležen je kod imenica *pijama* i *sarma*. Kod navedenih imenica, množina se formira dodavanjem sufiksa *le* na pun oblik imenice i budući da pripadaju imenicama ženskog roda dodaje se još jedan sufiks *le* koji označava određeni član. Dakle, javlja se udvojeni složeni sufiks *lele*. Studenti su napravili grešku u formiranju množine, *pijame* umesto *pijamale* i na leksemu dodali nastavak za određeni član *le*. Broj ovih imenica u rumunskom jeziku sa složenim sufiksom *lele* nije veliki i one potiču iz turskog¹² fonda. Studentima su vrlo interesantne baš zbog kombinacije sufiksa i određenog člana *lele*. Greške ovog tipa možemo smatrati unutarjezičkim.

Imenice srednjeg roda pri dodavanju određenog člana ponašaju se u jednini kao imenice srednjeg roda, a u množini kao imenice ženskog roda. Baš zbog tih pravila i promena, greške su vrlo česte i studenti teško uspeavaju da odrede kog roda je imenica i koji nastavak je potrebno dodati. Ukupno je zabeleženo 50 grešaka, a najfrekventnije greške predstavljene su u Tabeli br. 17.

Greške u upotrebi određenog člana kod imenica srednjeg roda	
Pravilno	Pogrešno
dicționarele	dicționarii
covoarele	covorii
cuvintele	cuvinții
exercițiile	exerciții
spațiile	spații
pixurile	pixele
modurile	modele

Tabela br.17: Greške u upotrebi određenog člana kod imenica srednjeg roda

Greške kod imenica srednjeg roda, pokazuju da studenti nisu sigurni kom rodu pripadaju pojedine imenice i koje nastavke treba dodati. Tako kod imenica *dicționarii*, *covorii* primeri pokazuju da su studenti posmatrali imenice kao da su muškog a ne srednjeg roda i umesto nastavaka *-e* za množinu i *-le* za određeni član dodali udvojeno *ii*.

Kod imenica *exerciții*, *spații*, budući da u množini imaju nastavak *-i* i još jedno *i* iz osnove, studenti su umesto sufiksa *le* za određeni član množine srednjeg roda dodali još jedan nastavak *-i* po automatizmu. I ove imenice su posmatrali kao imenice muškog roda jer se u muškom rodu množine određenog člana javlja nekoliko primera gde imenice imaju nastavak *iii*, gde prvo *i* predstavlja deo korena reči, drugo *i* predstavlja nastavak za množinu, a treće *i* predstavlja određeni član. Ove imenice nisu česte i fond nije veliki, ali se javljaju i na ovom nivou učenja.

¹² Javlja se još kod imenica *baclava*, *balama*, *basma*, *catifea*, *cazma*, *chiftea*, *cismea*, *ciulama*, *dambila*, *dandana*, *dusumea*, *haimana*, *halva*, *lichea*, *lulea*, *macara*, *manea*, *mucava*, *musaca*, *sarma*, *sofa*, *tarla* (Izvor: DEX, 1998).

Studenti su na osnovu navedenog modela formirali određeni član. Greške ovog tipa spadaju u unutarjezičke.

5. ZAKLJUČAK I PREPORUKE ZA DOBRU PRAKSU

Analiza grešaka pokazala nam je da kod imenica zabeležena 191 greška, i to kod imenica muškog roda 16, imenica ženskog roda 71 i kod imenica srednjeg roda 104. Od 191 zabeležene greške 180 su unutarjezičkog karaktera, a 11 međujezičkog karaktera i one su zabeležene kod imenica muškog roda.

Kod određenog i neodređenog člana ukupno je zabeleženo 197 grešaka. Od toga, 113 grešaka pripada određenom članu, s tim da 30 zabeležena greška pripada muškom rodu, 50 primera pripada imenicama srednjeg roda, dok 33 zabeleženih primera pripada imenicama ženskog roda. Kod neodređenog člana zabeleženo je 84 primera. Od ukupnog broja grešaka, 129 pripada unutarjezičkim greškama, dok 68 grešaka ima međujezički karakter.

Analiza ovih grešaka pokazala nam je da najveći broj pogrešnih primera pripada unutarjezičkim greškama. Naši studenti su pribegavali primenama pravila na osnovu generalizacije, nedovoljnog poznavanja pravila, kao i neprimenjivanju pravila u potpunosti. U kojoj meri je učestalost određenih grešaka prisutna vrlo nam je važan parametar i pokazatelj. Na osnovu ovih rezultata potrebno je pripremati materijal za nastavne jedinice i raditi na promeni nastavnog plana i metode rada. Budući da istraživanja ovog tipa ne postoje u Srbiji, smatramo da će ova studija olakšati dalji rad ali i motivisati profesore da osmisle odgovarajući nastavni materijal i efikasne nastavne metode. Na pojavu nekih grešaka je uticalo nepostojanje gramatike rumunskog jezika na srpskom, koju bi studenti mogli da koriste prilikom učenja srpskog jezika. Ovo je jedan problema koji studenti vrlo često iznose na času, jer nemaju dovoljno literature da bi se posvetili učenju jezika ili da bi jednostavno pronašli objašnjenje za nedoumice u toku rada kod kuće. Kao zaključno razmatranje moglo bi se reći da rumunski jezik predstavlja jedan novi svet za naše studente, a učenje ovog jezika kao stranog iskazano je manje ili više kao jedan mešoviti sistem, gde dolazi do različitih interferencija kako na fonetskom tako i na morfosintaksičkom nivou. Zbog toga je veoma bitan rad profesora i asistenata, kao i stranih lektora sa studentima, ali i izbor didaktičkog materijala i postavljanje jasnih ciljeva u radu, kao i izrada udžbenika. Naravno, eliminacija svih grešaka prilikom učenja stranog jezika je gotovo nemoguća, ali se upotrebom posebnih vežbi i metoda one mogu smanjiti, što je i krajnji cilj kako studenata koji žele da nauče rumunski jezik, tako i nastavnog kadra koji sa njima radi.

LITERATURA

Corder, S. P. (1967). "The significance of learner's errors". *International Review of Applied Linguistics* 5: 161–170.

- Corder, S. P. (1971). "Idiosyncratic Dialects and Error Analysis", in *Error Analysis – Perspectives on Second Language Acquisition*, ed. J. S. Richards (London: Longman): 158-171.
- Corder, S. P. (1973). *Introducing applied linguistics*. Middlesex: Penguin Books.
- Corder, S. P. (1981). *Error Analysis and Interlanguage*. Oxford: Oxford University Press.
- de Jesus dos Reis Brito, D. (2006). *Oral Correction in Foreign Language Classrooms*. Práia: Departamento de Língua Estrangeira, Instituto Superior de Educação.
- Dušková, L. (1989). "Modern Praguian Linguistics and its Potential Implications for the Writing of Grammars", in *Reference Grammars and Modern Linguistic Theory*, ed. G. Graustein & G. Leitner (Tübingen): 76-89.
- Ellis, R. (1994). *The study of second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Erdogan, V. (2005). "Contribution of Error Analysis to Foreign Language Teaching". *Mersin University Journal of the Faculty of Education 2*: 261–270.
- Gafu, C., Badea, M., & Iridon, C. (2012). "Errors in the acquisition of Romanian as second language. A case study". *Procedia – Social and Behavioral Sciences 69* (2012): 1626–1634.
- Graur, Al. (1987). *Puțină gramatică*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste.
- Janjić, I. (2017). *Fonetska i morfološka analiza grešaka u učenju rumunskog jezika kao stranog jezika*. Doktorska disertacija. Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Janjić, I. (2011). "Motivation for Aromanian Learning in Serbia", in *Academic Days of Timisoara: Language Education Today*, ed. G. Rață (Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, UK): 356–371.
- Kayi, H. (2010). "Recasts in a Turkish Foreign Language Classroom: A Way to Intrinsic Motivation?". *TPFLE 14* (1): 28–40.
- Maicusi, T., Maicusi, P., & Carrillo-López, M. (1999-2000). "The error in the Second Language Acquisition. Encuentro". *Revista de investigación e innovación en la clase de idiomas 11*: 168–173.
- Nzama, M. V. (2010). *Error Analysis: A Study of Errors Committed by Isizulu Speaking Learners of English in Selected Schools*. Esikhawini: The University of Zululand.
- Pilipović, V., Marić, I., & Erić Bukarica, A. (2013). "Lingvistički transfer na primeru lažnih parova u nastavi engleskog jezika na univerzitetskom nivou", u *Multikulturalnost i savremeno društvo*, ur. M. Živković (Novi Sad: Fakultet za pravne i poslovne studije dr Lazar Vrkatić): 260-268.
- Rimrott, A., & Heift, T. (2005). "Language Learners and Generic Spell Checkers in CALL". *CALICO Journal 23* (1): 17–48.
- Selinker, L. (1992). *Rediscovering interlanguage*. London-New York: Longman.

Touchie, Y. H. (1986). "Second language learning errors. Their types, causes, and treatment". *JALT Journal* 8 (1): 75–80.

Ivana D. Ivanić
University of Novi Sad
Faculty of Philosophy
Department of Romanian Studies

Laura G. Spariosu
University of Novi Sad
Faculty of Philosophy
Department of Romanian Studies

Daniel Sorin P. Vintilă
Tibiscus University Timisoara

ERRORS IN THE USE OF NOUNS, DEFINITE AND INDEFINITE ARTICLES AT THE A1 AND A2 LEVELS OF LEARNING ROMANIAN AS A FOREIGN LANGUAGE

Summary

The topic of this paper is the analysis of the wrong use of nouns, wrong use of the definite and indefinite articles and the errors that students made when learning Romanian as a foreign language at the University of Novi Sad in the period from the academic 2010/2011 until the academic 2015/2016 at the A1 and A2 levels. The paper consists of: the methods and techniques of the research and sources of the corpus, the theoretical framework, the teacher's role in this process and the errors analysis. The corpus comprises final exams, mid-term tests and oral exams of 159 students from different departments. The aim of the paper is the systematization of errors, as well as the establishment of types of errors and their description according to the causes of their occurrence. It has been established that in the largest number of examples errors are intralinguistic, but students have also applied the strategies of transfer from their mother tongue or some other language that they know. The task was to identify which grammatical categories both teachers and students must pay attention to when learning Romanian as a foreign language, as well as what the shortcomings of the teaching process are. The results of the research will be used in teaching Romanian as a foreign language and can help in course design. Errors can be eliminated to a great extent by using special methods and exercises, as well as by innovating the teaching process, because motivation for learning the foreign language is much better.

Key words: errors, Romanian as foreign language, nouns, definite and indefinite article, A1 and A2 levels.

Primljeno: 1. 9. 2018.
Prihvaćeno: 15. 10. 2018.